

Vyhláška č. 215/2016 Z. z.

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach

<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2016-215>

Platnosť od 15.07.2016

Účinnosť od 01.08.2016

Aktuálne znenie 01.08.2016

215

VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

z 27. júna 2016,

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 17 písm. d) zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení zákona č. 394/2015 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o

- a) vedení registračného a informačného systému a databázy,
- b) získaní informácií o stave počasia,
- c) náležitostiach žiadosti o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok,
- d) postupe ohlasovania dodatočných skladovacích priestorov,
- e) pláne použitia dusíkatých hnojivých látok,
- f) registrácii vykonaných kontrol.

§ 2

Registračný a informačný systém a databáza

(1) Harmonizovaný registračno-informačný systém (ďalej len „systém“) obsahuje:

- a) registráciu žiadosti o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok na poľnohospodársku pôdu v zraniteľných oblastiach v zakázanom období v čase do 14 dní po začiatku zákazu aplikácie a v čase do 14 dní pred koncom zákazu aplikácie,
- b) evidenciu fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb, ktoré obhospodarujú poľnohospodársku pôdu podľa § 2 písm. u) zákona, a fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb, ktoré obhospodarujú poľnohospodársku pôdu podľa § 2 písm. u) zákona a chovajú zvieratá (ďalej len „obhospodarovateľ“),
- c) evidenciu plôch mimoriadnej aplikácie dusíkatých hnojivých látok v zakázanom období,
- d) evidenciu žiadostí o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok v zakázanom období,
- e) evidenciu kontrol údajov a výsledkov z kontrol vykonaných podľa § 13a ods. 3 písm. g) zákona.

(2) Databáza údajov v systéme je zdroj informácií podľa odseku 1 písm. a) až e) na vypracúvanie správ v oblasti hodnotenia účinnosti podmienok hospodárenia v zraniteľných oblastiach.

§ 3

Informácie o stave počasia

Informácie o predpokladanom stave počasia sú dostupné na webovom sídle Slovenského hydrometeorologického ústavu.

§ 4

Náležitosti žiadosti o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok

(1) Povolenie na mimoriadnu aplikáciu sa udeľuje na základe žiadosti obhospodarovateľa podľa § 2 ods. 1 písm. a) registrovanej v systéme.

(2) Žiadosť podľa § 10c ods. 2 zákona sa v systéme realizuje vyplnením elektronického formulára na webovom sídle Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy, ktorá obsahuje

- a) názov, IČO a adresu elektronickej pošty obhospodarovateľa,
- b) názov dielu pôdneho bloku,

- c) skrátený kód kultúrneho dielu pôdneho bloku,
- d) výmeru dielu pôdneho bloku,
- e) stupeň zraniteľnosti (A,B,C),
- f) predplodinu,
- g) bilančný rozdiel N (kg/ha) zistený na parcele po pestovaní predplodiny,
- h) hlavnú plodinu,
- i) plánovanú úrodu (t/ha),
- j) typ hnojiva doteraz aplikovaného k hlavnej plodine,
- k) súhrnnú aplikačnú dávku dusíka (kg/ha) podľa písmena j),
- l) typ hnojiva, ktoré sa má aplikovať,
- m) súhrnnú aplikačnú dávku dusíka (kg/ha) podľa písmena l).

(3) Vyplnený elektronický formulár prepojený prostredníctvom registra pôdy na konkrétny kultúrny diel pôdneho bloku sa po spracovaní odosiela Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu v Bratislave (ďalej len „kontrolný ústav“). Stanovisko k žiadosti o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok (ďalej len „stanovisko“) sa zasiela obhospodarovateľovi elektronicky najneskôr do dvoch pracovných dní odo dňa prijatia žiadosti; vzor stanoviska k žiadosti o mimoriadne povolenie použitia dusíkatých hnojivých látok je uvedený v prílohe č. 1.

(4) Informácia o vykonaní alebo nevykonaní aplikácie dusíkatých hnojivých látok sa zasiela prostredníctvom elektronického formulára kontrolnému ústavu do 15 dní odo dňa prijatia stanoviska.

§ 5

Ohlasovanie dodatočných skladovacích priestorov

Dodatočné skladovacie priestory na uskladnenie hospodárskych hnojív alebo ich iné využitie podľa § 10b ods. 1 zákona sa preukazujú zmluvou alebo iným dokladom o zhodnotení hospodárskych hnojív a ohlasujú sa kontrolnému ústavu najneskôr do 15 dní od prvého prevozu hospodárskeho hnojiva; vzor ohlásenia o skladovaní hospodárskych hnojív vo vybudovaných skladovacích priestoroch alebo o ich inom využití je uvedený v prílohe č. 2, ktorý je v elektronickej forme uvedený na webovom sídle kontrolného ústavu a Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy.

Plán použitia dusíkatých hnojivých látok

§ 6

(1) Plán použitia dusíkatých hnojivých látok obsahuje okrem identifikačných údajov obhospodarovateľa tieto údaje:

- a) celková výmera pozemku, z toho osobitne výmera ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a trvalých kultúr a celková výmera pozemku zaradená do zraniteľnej oblasti,
- b) priemerný stav hospodárskych zvierat za kalendárny rok v období od 1. januára do 31. decembra, spôsob ustajnenia, pasenia a košarovania,
- c) skutočná produkcia hospodárskych hnojív vypočítaná z priemerného stavu hospodárskych zvierat podľa § 10b ods. 1 zákona a prílohy č. 1 zákona,
- d) skutočný objem vybudovaných skladovacích kapacít na hospodárske hnojivá,
- e) produkcia dusíka podľa prílohy č. 4 zákona.

(2) Na základe zisteného množstva dusíka vyprodukovaného exkrementmi chovaných hospodárskych zvierat vypočítaného podľa prílohy č. 4 zákona alebo z bilancie ročnej produkcie hospodárskych hnojív sa vypočíta produkcia dusíka, ktorého množstvo sa prepočíta k limitnej hodnote dusíka 170 kg/ha v hospodárskom roku podľa § 2 písm. r) zákona. Pri bilančných prebytkoch dusíka sa určí iné využitie hospodárskych hnojív.

(3) Celková potreba dusíka na plánovanú úrodu konkrétnej plodiny sa vypočíta z potreby dusíka na jednotku úrody. Celková potreba dusíka nesmie prekročiť limitné hodnoty uvedené v prílohe č. 7 zákona. Celková potreba dusíka na plánovanú úrodu sa upraví vzhľadom na využiteľný dusík z hospodárskych hnojív alebo organických hnojív. Pri určovaní delených dávok dusíka v priemyselných hnojivách výpočet vychádza z celkovej potreby dusíka zníženej o

- a) podiel dusíka využiteľného z aplikovaných hospodárskych hnojív alebo organických hnojív podľa prílohy č. 5 zákona, pričom uvedené množstvo sa rozdelí na viac dávok s prihliadnutím na príjem dusíka v priebehu vegetačného obdobia, alebo
- b) ponuku anorganického dusíka v pôde, ak sú k dispozícii informácie o obsahu anorganického dusíka v pôde podľa prílohy č. 4; tento postup možno uplatňovať na základe rozborov pôdy na obsah minerálneho dusíka v pôde pre predsejbové hnojenie; pre regeneračné hnojenie len pri ozimných plodinách a produkčné hnojenie.

(4) V grafickej časti k plánu použitia dusíkatých hnojivých látok sa na mapovom podklade vyznačia plochy, na ktoré

- a) sa nikdy neaplikujú dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky podľa § 2 zákona; ide najmä o pásma 10 m od povrchových vodných zdrojov, 50 m od zdrojov podzemných vôd, svahy nad 12°, trvale zamokrené plochy alebo územia hygienickej ochrany,
- b) nemožno aplikovať dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky v určitý čas alebo na ktorých je aplikácia možná len v obmedzených dávkach; ide o erózne ohrozené svahy, plochy s podzemnou vodou, ktorej hladina je vyššia ako 0,5 m, plochy určené na produkciu plodín na priamu konzumáciu,
- c) je možné aplikovať dusíkaté hnojivé látky a iné hnojivé látky kedykoľvek v povolenom období.

(5) Vzor plánu použitia dusíkatých hnojivých látok pre hospodársky rok je uvedený v prílohe č. 3.

§ 7

(1) Pri určení dávok dusíka pre jednotlivé plodiny sa vychádza z potreby dusíka na jednu tonu úrody hlavného produktu a zodpovedajúceho množstva vedľajšieho produktu. Výsledná hodnota potreby dusíka sa porovná s hodnotami uvedenými v prílohe č. 7 zákona. Výpočet dávky dusíka na základe obsahu v pôde je uvedený v prílohe č. 4.

(2) Poľnohospodárska pôda sa zavlažuje tak, aby nebola poškodzovaná zamokrením, zasolením alebo iným spôsobom, ktorý by mohol spôsobiť znečistenie vôd.

(3) Závlahová dávka neprekračuje retenčnú kapacitu pôdy, nie je prirodzene ani drenážou infiltrovaná do podzemných a povrchových vôd a nie je aplikovaná na pôdy so sklonom k povrchovým vodám. Množstvo a spôsob použitia závlahovej dávky sú uvedené v prílohe č. 5.

§ 8

Registrácia vykonaných kontrol

Údaje o vykonaných kontrolách podľa § 13a ods. 3 písm. g) zákona počas kalendárneho roka sa po ukončení každej kontroly evidujú v systéme.

§ 9

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2016.

Gabriela Matečná v. r.

Príloha č. 1 k vyhláške č. 215/2016 Z. z.

VZOR

Stanovisko k žiadosti o povolenie mimoriadnej aplikácie dusíkatých hnojivých látok

Poznámky k povoleniu mimoriadnej aplikácie:

1. Povolit mimoriadnu aplikáciu hospodárskych hnojív alebo kvapalných a tuhých hnojivých látok s organicky viazaným dusíkom na pozemkoch so sklonom do 5° možno, ak

a) je priaznivý vývoj klimatických podmienok a priemerná denná teplota vzduchu je na základe meteorologických predpovedí Slovenského hydrometeorologického ústavu vyššia ako 5 °C s predpokladom dlhšieho trvania,

b) sa aplikácia dusíkatých hnojivých látok vykoná najneskôr do troch dní od povolenia v schválenom rozsahu, množstve a spôsobom, ktorý účinne zabezpečí zadržanie hnojiva v pôde,

c) sa na pozemku nepestujú alebo sa v roku, v ktorom sa vykonáva mimoriadna aplikácia dusíkatých hnojivých látok, nepestovali plodiny z čeľade bôbovité (Fabaceae),

d) nie je diel pôdneho bloku zaradený vo vysokom stupni obmedzenia aplikácie (C),

e) sa dusíkaté hnojivé látky nebudú aplikovať na zamokrenú pôdu, zaplavenú pôdu, pôdu pokrytú vrstvou snehu alebo zamrznutú pôdu,

f) sú aplikované dávky podľa § 10c ods. 6 písm. a) a b) a ods. 7 písm. a), b) a e) zákona.

2. Aplikovať v čase do 14 dní pred koncom zákazu aplikácie hnojív s obsahom dusíka možno na základe povolenia len kvapalné a tuhé minerálne hnojivá pri regeneračnom prihnojovaní plodín v maximálnych dávkach podľa § 10c ods. 6 písm. b) zákona.

3. Pri výseve ozimných plodín možno na základe povolenia použiť kvapalné minerálne hnojivá a tuhé minerálne hnojivá s obsahom dusíka v maximálnej dávke podľa § 10c ods. 6 písm. a) zákona.

Príloha č. 2 k vyhláške č. 215/2016 Z. z.

VZOR

Ohlásenie o skladovaní hospodárskych hnojív vo vybudovaných skladovacích priestoroch alebo o ich inom využití

Príloha č. 3 k vyhláške č. 215/2016 Z. z.

VZOR

Plán použitia dusíkatých hnojívých látok pre hospodársky rok/.....

Príloha č. 4 k vyhláške č. 215/2016 Z. z.

VÝPOČET DÁVKY DUSÍKA

Na určenie celkovej dávky dusíka v priemyselných hnojivách je možné použiť tieto metódy:

1. Bilančná metóda – celková potreba dusíka znížená o podiel dusíka využiteľného z aplikovaných hospodárskych/organických hnojív podľa príloh č. 5 a 6 zákona a uvedené množstvo sa rozdelí na viac dávok s prihliadnutím na príjem dusíka v priebehu vegetačného obdobia:

$$N = k \times (N_{pu} - N_{hh}),$$

kde

N – korigovaná dávka dusíka,

k – koeficient delenej dávky dusíka, t. j. percentuálny podiel z celkovej plánovanej dávky dusíka (napr. pre 30 % podiel sa k = 0,3; pre 60 % podiel sa k = 0,6; pri aplikácii celkovej plánovanej dávky dusíka jednorázovo sa k = 1),

N_{pu} – potreba N na plánovanú úrodu v kg/ha,

N_{hh} – využiteľný dusík z aplikovaných hnojív s organicky viazaným dusíkom podľa príloh č. 5 a 6 zákona.

2. Analyticko-bilančná metóda – potreba dusíka stanovená na základe obsahu minerálneho dusíka v pôde¹⁾ (N_{min}) získaného z odberu pôdnych vzoriek pred založením porastu (pred základným alebo predsejbovým hnojením) znížená o podiel dusíka využiteľného z aplikovaných hnojív s organicky viazaným dusíkom podľa príloh č. 5 a 6 zákona:

$$N = k \times \left[N_{pu} - \frac{(N_{min} - N_0) \times N_{pu}}{N_0} - N_{hh} \right],$$

kde

N – korigovaná dávka dusíka,

k – koeficient delenej dávky dusíka, t. j. percentuálny podiel z celkovej plánovanej dávky dusíka (napr. pre 30 % podiel sa k = 0,3; pre 60 % podiel sa k = 0,6; pri aplikácii celkovej plánovanej dávky dusíka jednorázovo sa k = 1),

N_{pu} – potreba N na plánovanú úrodu v kg/ha,

N_{min} – obsah minerálneho dusíka v pôde v mg/kg,

N_0 – hodnota minerálneho dusíka v pôde, pri ktorom sa nevykonáva hnojenie dusíkom, pre ľahké pôdy $N_0 = 40$, pre stredne ťažké pôdy $N_0 = 45$, pre ťažké pôdy $N_0 = 50$. Uvedené hodnoty N_0 platia pre hĺbku odberu 0,0 – 0,3 m. Pre hĺbku odberu 0,0 – 0,6 m je potrebné hodnoty N_0 znížiť o polovicu, t. j. pre ľahké pôdy $N_0 = 20$, pre stredne ťažké pôdy $N_0 = 22,5$, pre ťažké pôdy $N_0 = 25$.

N_r – reziduálny dusík; pre ľahké pôdy $N_r = 2,5$, pre stredne ťažké pôdy a ťažké pôdy $N_r = 5$.

N_{hh} – využiteľný dusík z aplikovaných hnojív s organicky viazaným dusíkom podľa príloh č. 5 a 6 zákona. Pre potreby určenia korigovanej dávky sa do výpočtu započítava využiteľný dusík z hnojív s organicky viazaným dusíkom aplikovaných v hospodárskom roku plodiny.

Pri plodinách náročných na dusík a so špecifickými požiadavkami na dusík je vhodnejšie postupovať podľa odporúčaní uvedených v tabuľkách č. 1 a 2.

Tabuľka č. 1: Korekcia normatívoov dusíka podľa obsahu N_{min}

N_{min} mg/kg vo vrstve 0,0-0,3 m	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

Kukurica	0,93	0,86	0,79	0,72	0,65	0,58	0,52	0,45	0,38	0,31
Repka ozimná*	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50
Okopaniny	1,33	1,25	1,17	1,08	1,00	0,83	0,67	0,50	0,33	0,17

*Pri hodnotách $N_{\min}$ vyšších ako 40 mg/kg zistených z odberu pôdnych vzoriek pred založením porastu na jeseň je potrebné pre jarňé hnojenie vykonať korekciu dávky dusíka na základe informácií o aktuálnom obsahu minerálneho dusíka v pôde.

Tabuľka č. 2: Korekcia normatívoov dusíka pre zeleninu podľa obsahu $N_{\min}$

$N_{\min}$ mg/kg vo vrstve 0,0- 0,3 m	< 20	25	30	35	40	45	50	> 50
Ľahká pôda	1,0	0,8	0,6	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0
Stredne ťažká pôda		1,0	0,8	0,6	0,4	0,2	0,0	0,0
Ťažká pôda			1,0	0,8	0,6	0,4	0,2	0,0

Dávka dusíka N sa vypočíta vynásobením potreby dusíka na plánovanú úrodu v kg/ha N_{pu} koeficientom podľa tabuliek č.1a2s následným odčítaním využiteľného dusíka z aplikovaných hnojív s organicky viazaným dusíkom podľa príloh č. 5 a 6 zákona N_{hh} .

3. Analytická metóda – potreba dusíka stanovená na základe obsahu minerálneho dusíka v pôde ($N_{\min}$) získaného z odberu pôdnych vzoriek pred založením porastu (pred základným alebo predsejbovým hnojením), ako aj odberu pôdnych vzoriek počas vegetácie pestovanej plodiny (regeneračné alebo aj produkčné hnojenie):

$$N = k \times N_{pu} - (N_{\min} - N_r) \times 1,5 \times VP \times 10,$$

kde

N – korigovaná dávka dusíka,

k – koeficient delenej dávky dusíka, t. j. percentuálny podiel z celkovej plánovanej dávky dusíka (napr. pre 30 % podiel sa $k = 0,3$; pre 60 % podiel sa $k = 0,6$; pri aplikácii celkovej plánovanej dávky dusíka jednorazovo sa $k = 1$),

N_{pu} – potreba dusíka na plánovanú úrodu v kg/ha,

$N_{\min}$ – obsah anorganického dusíka v pôde v mg/kg,

N_r – reziduálny dusík; pre ľahké pôdy $N_r = 2,5$, pre stredne ťažké pôdy a ťažké pôdy $N_r = 5$,

VP – hĺbka odberu vzorky v metroch, z ktorej sa určuje $N_{\min}$ – spravidla 0,3 m pre základné a regeneračné hnojenie ozimín a 0,6 m pre základné hnojenie jarín (najmä sladovníckeho jačmeňa) a produkčné hnojenie 1,5 x $VP \times 10$ prepočet mg/kg na kg/ha.

Pri aplikácii vypočítaného množstva dusíka je potrebné rešpektovať maximálne dávky podľa §10c ods. 6 písm. a) a b) zákona.

Príloha č. 5 k vyhláške č. 215/2016 Z. z.

MNOŽSTVO A SPÔSOB POUŽITIA ZÁVLHOVEJ DÁVKY

Cieľom zavlažovania je udržať vlhkosť pôdy medzi hydrolimitmi - bodom vädnutia a poľnou vodnou kapacitou. Vlhkosť vädnutia a poľná vodná kapacita závisia od druhu pôdy. Ľahké pôdy (piesočnaté) majú nízku vlhkosť vädnutia a poľnú vodnú kapacitu a stredne ťažké a ťažké pôdy (hlinité, ílovité) nadobúdajú väčšie hodnoty vlhkosti vädnutia a poľnej vodnej kapacity.

Druh pôdy	Objemová hmotnosť [g/cm ³]	Vlhkosť vädnutia [obj. %]	Poľná vodná kapacita [obj. %]
Piesočnatá	1,5 - 1,7	2 - 6	15
Hlinitá	1,2 - 1,4	6 - 18	30 - 40
Ílovitá	1,4 - 1,6	18 - 25	30 - 35

Ak sa určí vlhkosť pôdy v koreňovej oblasti, možno pomocou uvedenej tabuľky zistiť, či je potrebné zavlažiť pôdny profil tak, aby sa dosiahla vlhkosť pôdy približne rovnaká poľnej vodnej kapacity. Obsah vody v pôde sa vypočíta z hodnôt vlhkosti pôdy stanovenej vo viacerých vrstvách pôdneho profilu. Hrúbka koreňovej vrstvy pôdy, ktorú je potrebné zavlažovať, sa počas rastu rastlín mení od 0,2 m do 1,5 m a závisí pochopiteľne aj od druhu rastliny. Spravidla stačí zavlažovať vrchnú 30 cm vrstvu pôdy na začiatku vegetačného obdobia, neskôr vrstvu pôdy do hĺbky 60 cm. V hlinitých pôdach sa stanovila vlhkosť pôdy v 10 cm vrstvách:

Hĺbka [cm]	Vlhkosť pôdy [% hm.]
10	12,6
20	14,3
30	18,1
40	19,8
50	24,3

Pri závlaha postrekom je potrebné prevlhčiť pôdu do hĺbky 50 cm. Výpočet závlahovej dávky:

Vlhkosť pôdy v hmotnostných percentách treba vynásobiť objemovou hmotnosťou pre hlinitú pôdu, napr. 1,3 g/cm³. Obsah vody vo

vrstve pôdy 0 až 50 cm: $16,38 + 18,59 + 23,53 + 25,74 + 31,59 = 115,83$ mm. Poľná vodná kapacita pre hlinitú pôdu: 35 obj. %, t. j. 35 mm vody v 10 cm vrstve pôdy.

Poľná vodná kapacita pre vrstvu pôdy 0 až 50 cm: $35 \times 5 = 175$ mm.

Hĺbka [cm]	Vlhkosť pôdy [% obj.]	Obsah vody [mm]
10	$12,6 \times 1,3 = 16,38$	16,38
20	$14,3 \times 1,3 = 18,59$	18,59
30	$18,1 \times 1,3 = 23,53$	23,53
40	$19,8 \times 1,3 = 25,74$	25,74
50	$24,3 \times 1,3 = 31,59$	31,59

Závlahová dávka:

$175 - 115,83 = 59,17$ mm $\approx$ 60 mm, t. j. 600 m³/ha.

Poznámky pod čiarou

¹⁾ STN P ISO/TS 14256-1 Kvalita pôdy. Stanovenie dusičnanov, dusitanov a amónnych iónov v prirodzene vlhkých pôdach extrakciou roztokom chloridu draselného. Časť 1: Manuálna metóda (46 5109).

© S-EPI s.r.o. 2010-2017 | Pracuje na systéme **AToM³** | Ďakujeme, že používate **Zákony Pre Ľudí .SK**